

(Det talte ord gælder)

Første behandling af budgetforslag 2021 og overslagsårene 2022-2024

Budgettale

Niko Grünfeld, 27. august 2020

“Det er ikke en klimakrise. Det er en verdenskrise, en livskrise, en naturkrise, en totalkrise,” har den danske dramatiker Alexandra Moltke Johansen formuleret det. Klimavidenskaben taler om den perfekte storm, hvor de enkelte kriser forstærker hinanden og gør hver især af dem både dybere og mere komplekse og tilsammen dræbende farlige.

De seneste år har for mig cementeret den grundlæggende erkendelse, at de anstrengelser vi gør os som samfund, ikke virker, som vi håbede. Som i slet, slet ikke. Et par eksempler:

Efter den varmeste januar nogensinde fulgte den vådeste februar nogensinde her i 2020. Store dele af Danmark kæmpede mod ekstreme vandmasser og mange områder, huse og kulturelle vartegn var oversvømmet i ugevis. Endnu engang oplevede vi på nærmeste hold det ekstreme og farlige vejr, som klimakrisen bringer med sig, og som hele tiden bliver mere alvorligt.

Vi så det også i sommeren 2018, hvor dødeligheden skød i vejret på grund af hedebølgen, og hvor brændende tørke forårsagede milliardstore skader.

I de 30 år vi har kendt og forstået klimakrisens alvor, har vi udledt mere CO₂ ved afbrænding af fossile brændsler, end vi har gjort i hele verdenshistorien op til. Selvom vi har som politisk mål at bremse tilbagegangen i naturens mangfoldighed, er den sjette masseuddøen i fuld gang – og vi er slet ikke i nærheden af at være på rette kurs. Og Københavns ambitioner på biodiversitet lever man ikke op til i praksis. Langtfra.

Alt sammen fordi vores ageren ikke matcher vores intentioner og vores løfter til hinanden. I stedet for at handle ansvarligt og med rettidig omhu, er vi ved at begå civilisationssejlmord med åbne øjne. Hvilket er så voldsom en erkendelse, at det næsten ikke er til rumme.

Men i stedet for at kigge væk, når vi får øje på os selv i spejlet, må vi se problemerne lige i øjnene. Og tage virkeligheden ind. Ikke mindst her i Københavns Borgerrepræsentation.

Herhjemme har regeringen forsøgt at skabe et billede af, at Danmark er et grønt foregangsland. Det samme gør man i København. Men er København det? Og stort set alle partier kalder sig grønne, selvom de over en bred kam fortsætter med at støtte de industrier, der ødelægger planeten.

Det er rigtigt, at vi har fået ambitiøse klimamål, men når man ser på vores økologiske fodaftryk, er sandheden desværre en helt anden. Vi har en af den højeste udledninger af drivhusgasser pr. indbygger i verden, vi er det næstmest opdyrkede land i verden, vi producerer og spiser rekordmeget kød og Danmark er med Storbritanniens udtræden af EU blevet fællesskabets største producent af kulsort olie. Grønt foregangsland? Vi er ikke i nærheden.

Jeg er ikke i tvivl om, at den vej, der leder os væk fra katastrofen, kræver et helt fundamentalt og konsekvent opgør med den usunde og selvdestruktive vækstøkonomi, som verden har været styret af siden den industrielle revolution og særligt i de sidste årtier.

For sandheden er, at vi har brændt os vej til rigdom. Forbrugt uden at ville se konsekvenserne. Ignoreret hensynet til planetens fremtid og de generationer, der kommer efter os. Vi har været blinde for eller har lukket øjnene for, hvad den neoliberale økonomiske model har gjort ved os som mennesker og de fællesskaber, vi lever i.

Klimaforandringerne er ikke længere nogen, vi kun læser om i tunge rapporter. De kan ses med det blotte øje. De kan mærkes på krop og jord i en sådan grad, at selv de, der har lukket øjnene i årevis, må erkende, at klimaet er i krise.

Det giver os en række udfordringer, som vi skal tage hånd om.

Men kan vi her i Borgerrepræsentationen ændre verdens gang - og klimaforandringerne?

Nej, ikke alene - men vi kan begynde med at give et mere seriøst bidrag og tage et medansvar for de nødvendige klima, miljø og naturtiltag så byen reelt blive CO2 neutrale i 2025. Fra skrappe miljøzoner, udfasning af biomassen til mindre CO2 udledning, når vi bygger nye skoler og infrastruktur.

Vi, der sidder her, er blandt den første generation, der rent faktisk kan mærke klimaforandringerne. Men det mest skræmmende er, at vi også er den sidste generation, der kan gøre noget ved klimaforandringerne.

Om knap 5 år skal København være CO2-neutral ifølge Københavns Kommunes klimaplan 2025, men den ambitiøse målsætning har desværre lange udsigter. Kommunen vil stadig udlede for meget CO2 i fremtiden. København er nødt til at tage et ekstra ryk på klima-ansvarligheden, og der er ingen tid at spille. Vi skal gøre det lidt bedre, når det kommer til reduktion af CO2.

Københavnerne er dybt optagede af klima og natur. De sætter pris på grønne områder - det så vi også under Covid19: Parker, åndehuller, vild natur, sjældne dyre- og plantearter og højt til himlen - som på Amager Fælled.

Det kan jeg godt forstå, for vi er mange mennesker i byen og har desværre kun lidt natur tilbage, så den natur, vi har, skal vi passe godt på.

Hvor der for hver borger i Århus kommune er 43,7 m2 parker og andre rekreative arealer, var der blot 17 m2 pr indbygger i København i 2018. 19, 2 M2 i 2011. Set i

det lys er det dumt at bygge på Amager Fælled - et unikt og uerstatteligt rekreativt naturområde med stor betydning for menneske-, dyre- og planteliv.

Min ambition er, at København skal være den grønneste by - af hensyn til københavnernes livskvalitet, trivsel, af hensyn til klimaet og fremtidige generationer..

Vi skal have mere natur, mere klimaansvarlighed - ikke mindre. Lad os ikke plastre grønne åndehuller og unikke naturområder til med mere beton end højst nødvendigt.

Klima, natur, folkeskole, motion, bevægelse og kunst og kultur står som højt på min dagsorden til de kommende budgetforhandlinger. Men jeg er også optaget af at skabe en mere antiracistisk og solidarisk by.

København skal være en by for alle. En mangfoldig, urban og inkluderende by, hvor alle føler sig velkomne og værdsatte - uanset deres baggrund, bopæl eller indkomst.

Tak for ordet.